בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ו', ה' באדר שני תשע"א (11 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

1. לפני שנים מספר, ביקר אחד מבנינו בבית בזמן לימודיו בישיבה ובשיחה איתו, הוא מציג בפנינו שאלה שנידונה בישיבה. שאל אותם רבם: 'לחוץ' – מהו ההיפך מהמילה לחוץ? אזי, עניתי לו מספר אפשרויות: רגוע, שלו, שקט, נח, וכד'. "אכן", הוא אמר, "גם אנחנו חשבנו כך, וכן ענינו לו." השיב לנו הרב: "כל זה נכון, אך לא לזה התכוונתי... ההיפך מ'לחוץ' ", הוא טען, "ההיפך מ**'לחוץ'** הוא **'לפנים'**! אילו היינו מתבוננים טוב יותר במי שאנחנו באמת, היינו פחות מוטרדים ממה שמתרחש בחוץ...
כוחו של העם היהודי הוא החוסן הפנימי והנכונות והיכולת להתלכד, כי באמת "...מִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ..." [דברי הימים_א, י"ז 21]

2. בביקור עם תלמידים ב'מכון דוידסון לחינוך מדעי' שב'מכון ווייצמן', אחד מאישי הסגל, ד"ר **עובד קדם** (ראש תחום מפ"צ ופרויקטים חינוכיים), הדגים בפני התלמידים ניסוי בו פחית קולה (או כל משקה אחר) ריקה מלבד מעט מים שאותם מרתיחים, קורסת פנימה ובאופן פתאומי כאשר הופכים את הפחית (ראש למטה – 'נהפוך הוא!') לתוך קערת מים. הוא נתן לתלמידים הסבר מדעי לתופעה, ואז הוסיף הסבר מוסרי משלו: כאשר אתה 'ריק' בפנים, כל רוח שלא תבוא עלולה להפיל אותך וממוטט אותך...

3. = מנהיגותו של משה בולטת היטב לקראת סיום בניית המשכן. בסוף ספר 'שמות', מסופר שהעוסקים במלאכה הביאו "...אֶת-הַמִּשְׁכָּן אֶל-מֹשֶׁה אֶת-הָאֹהֶל וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו..." [שמות ל"ט 33]. מעתה, כשהחלקים כולם מונחים לפניו, הגיע תורו לפעול. עליו, כמנהיג העם, מוטל התפקיד להקימו ולהכשירו לייעודו הנעלה. אכן, משה הקימו. ... "וַיָּכֶל מֹשֶׁה אֶת-הַמְּלָאכָה." [שם שם 33] סיומה של המלאכה קרוי על שמו. עם ישראל התבונן בשמחה, בהתרגשות וברגשות קודש בהתגשמות החלום. סוף סוף, ניצב המשכן על מכונו. כסיום הולם לכל התקוות, שתלו בו, מספר לנו הפסוק המשלים, ש"וַיְכַס הֶעָנָן אֶת-אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד ה' מָלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן." [שם שם 34]

כך התמלאה במלואה הבטחת אלוקים, שנאמרה עוד בטרם התגייסו למלאכה עצמה. זו ההבטחה של "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם." [שם כ"ה 8] עתה, בשכון האלוקים על אוהל מועד, נוכחו לדעת כי מעשיהם היו לרצון, וכי ביצעו את המלאכה כראוי.
וכאן נפלה ההפתעה. ממשיך הפסוק הבא: "וְלֹא-יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד--כִּי-שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן." [שם שם 35]
כל עוד שכנה השכינה במשכן, שבוטאה באמצעות הענן, **נמנע** משה ולא נכנס אליו. שכן, דוקא כעת, דוקא בשעה שהושלם המפעל, קיימת הסכנה שמא העושים במלאכה, המנצחים עליה והמבצעים אותה, ישכחו כי **בשליחות העם כולו** יצאו לביצוע המשימה

"מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים--אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 17^{22}	(י-ם): 17^{08}	(ת"א): 17^{23}	(חיפה): 17^{14}
צאת השבת	(ב"ש): 18^{21}	(י-ם): 18^{21}	(ת"א): 18^{23}	(חיפה): 18^{22}

פרשת השבוע: "וַיִּקְרָא" [ויקרא א' 1 – ה' 26]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**ליעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', ה' באדר שני תשע"א (11 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הנכבדה. חוסר יכולתו של משה להיכנס לאוהל מועד **ברגעים הראשונים** לקיומו השיב לכל מעשה הבנייה את הפרופורציות הנכונות:

"לא מפעלו **שלו** בא לכלל ביטוי נראה לעין במשכן ולא יחסו שלו אל תורת ה', שעדותה היתה מונחת שם, ושהיא עשתה את המשכן למכון שבתו של כבוד ה', בו נועדו יחד ה' עם עמו. **האומה** היא אשר כוננה בו במשכן הזה מזבח לתורת ה'... **האומה** היא אשר לפניה השכין ה' את כבודו. ... באותה שעה של התעלות, שעת קרבת ה' אל ישראל, התרחק אף משה רבינו ושב אל קרב **האומה**..."
[רש"ר הירש, על הפרשה]

משה הפגין במעשהו זה כי נאמן הוא לכלל הברזל החייב להיות נר לרגלי כל נבחר ציבור: לפעול **בשם** העם, **למען** העם **ובתוך** העם. כלל, הנשכח פעמים כה רבות על ידי עסקנים הפועלים "בשם העם", ותוך כדי פעולה, הופכים לאח"מים, שזכויות יתר מלוות אותם כל ימי חייהם.
לא כן האיש משה. הוא אינו חש כאח"מ. דווקא ברגע שבו השלים את שליחותו בנושא המשכן, שב אל העם, שלמענו הוא פעל. רק כאשר קרא לו ה' למשה, בפתיחה לפרשתנו, "וַיִּקְרָא אֶל-מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד..." [ויקרא א' 1] יכל משה להכנס. =
['פרשה ופישרה', מ. גרליק]

4. אופי כזה למדו גדולי הדור ופרנסי העם היהודי למשך כל הדורות. אנשים שפעלו מתוך הבנה וראייה לרחוק כי ב**שליחות העם** הם פועלים. גם מדינת ישראל זכתה לכאלה מנהיגים בדורות האחרונים, ביניהם **מנחם בגין** שאתמול, **ד' באדר ב'**, היה יום פטירתו – בשנת תשנ"ב, לפני 19 שנה.
בגין נפגש, במשך שנות שליחותו גם בתור ראש האופוזיציה גם בתור ראש הממשלה, עם ראשי מדינה ומדינאים מכל רחבי תבל. הוא ידע לנצל פגישות אלה כדי לקדם את האינטרסים החיוניים של העם שבשמו הוא פועל – וידע גם להשיב לאלה שלא ראו את התמונה כפי שהוא ראה אותה. תמיד דיבוריו היו לעניין אך מתוקים, והוא הקפיד מאד על נימוסים ונוהגים ממלכתיים.
בגין לא היה '**לחוץ**', הוא היה '**לפנים**'.
דוגמא לכך בסיפור הבא:

= וזה גם הזמן לומר סוף סוף, שאמנת ג'נבה האוסרת העברת אוכלוסין של הכובש לשטח נכבש אינה חלה - לא רק מפני שישראל אינה כובשת בארצה, ולא רק מפני שהסעיף הזה הוכנס אחרי מלחמת העולם השנייה אך ורק כדי למנוע חזרה על פשעי הנאצים שהעבירו אוכלוסיות בכפייה בעוד אשר המתנחלים התנחלו מרצון, עתים אפילו נגד רצון הממשלה - כי אם מעוד טעם, שהאמנה היא בין מדינות, ובכל ההיסטוריה האנושית לא הייתה מעולם מדינה פלשתינית, וגם עם פלשתיני לא היה.
את כל זה חייבת ישראל לומר עכשיו במועצת הביטחון ומעל כל במה בעולם, שאם לא עכשיו - אימתי?

יהודה אבנר, בספרו "**ראשי הממשלה**", מדווח על שיחה בין **מנחם בגין** ל**מרגרט תאצ'ר** מנובמבר 1979, בה נוכח המחבר כרושם הסטנוגרמה.

"מְקַלּוֹת מַיִם רַבִּים--אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 17^{22}	(י-ם): 17^{08}	(ת"א): 17^{23}	(חיפה): 17^{14}
צאת השבת	(ב"ש): 18^{21}	(י-ם): 18^{21}	(ת"א): 18^{23}	(חיפה): 18^{22}

פרשת השבוע: "וַיִּקְרָא" [ויקרא א' 1 – ה' 26]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**ליעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', ה' באדר שני תשע"א (11 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

תאצ'ר ארחה את בגין לארוחת צהרים ובשיחה השתתף גם שר החוץ הבריטי, הלורד **קרינגטון**.

יהודה אבנר מדווח שהארוחה התנהלה למישרין, עד שקרינגטון התעמת לפתע עם בגין בנושא ההתנחלויות:

"ההתנחלות שלכם מהווה מדיניות של התפשטות. לא מתונה. מחסום לשלום. ההתנחלויות נבנות על אדמה ערבית כבושה, גוזלות מן הפלשתינים את ארצם, מציתות ללא צורך את איבת הערבים המתונים, מנוגדות למשפט הבינלאומי - אמנת ג'נבה. ההתנחלויות סותרות את האינטרסים הבריטיים."

על כך השיב לו בגין:

"ההתנחלויות, אדוני, אינן מכשול לשלום. הערבים סרבו לעשות שלום לפני שהייתה התנחלות כלשהיא באיזה מקום שהוא. מעולם לא התקיימה שום ריבונות פלשתינית ערבית במחוזות המקראיים של יהודה ושומרון, היכן שמרבית ההתנחלויות החדשות ממוקמות, וממילא אמנת ג'נבה אינה חלה כאן. בנוסף אנחנו בונים את ההתנחלויות על אדמת מדינה שאינה בבעלות ערבית. בנייתן היא אימוץ ואישוש של זכויותינו ההיסטוריות הבסיסיות, שלא לדבר על חשיבותן הקריטית לביטחוננו הלאומי."

אחר כך פנה בגין אל תאצ'ר:

"גברתי ראש הממשלה, שר החוץ שלך מבטל את הזכויות ההיסטוריות של ארצי ומזלזל בצורכי הביטחון החיוניים שלנו. אם כן, אני אומר לך, מדוע ההתנחלויות הן חיוניות: כי אני מדבר על ארץ ישראל, ארץ שנגאלה ולא נכבשה; ומפני שבלי ההתנחלויות האלה ישראל עלולה להיות נתונה לחסדי מדינה פלשתינית, פרוסה לאורך ההרים השולטים של יהודה ושומרון. היינו חיים על זמן שאול. וכל אימת שאנו היהודים נתונים לאיום או מותקפים - אנחנו תמיד נשארים לבדנו. האם את זוכרת את 1944, איך באנו לבקש על חיינו והתחננו כאן, **<u>לפני הדלת הזאת בדיוק</u>**?"

שאלה של תאצ'ר: "האם היה זה כשרציתם שנפציץ את אושוויץ?"

בגין: "לא, מדאם, לא אושוויץ. אנחנו ביקשנו אתכם להפציץ את פסי הרכבת המוליכים אל אושוויץ. אייכמן שינע אל מותם 100,000 יהודים הונגרים לשבוע לאורך הקווים האלה לאושוויץ."

כאן שיסע קרינגטון את בגין: "ומה הקשר בין זה להתנחלויות?" בגין: "לורד קרינגטון, אנא עשה טובה ואל תפסיק אותי בעיצומה של שיחה עם ראש ממשלתך.. כפי שאמרתי, כל אימת שאנחנו מאוימים או מותקפים, נוכל לסמוך רק על יהודים כמונו."

תאצ'ר התערבה: "פיטר, אני חושבת שיש מקום להביע את צערך"... וקרינגטון הגיב: "נכון מאד, ראש הממשלה. איכשהו ארצך הקטנה, מר בגין, מעוררת קדחת רגשית גבוהה ומעלה את לחץ הדם, אם אפשר לומר כך"...

"מִקְלוֹת מַיִם רַבִּים--אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם ה'." [תהלים צ"ג 4]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **<u>ששי</u>** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 17^{22}	(י-ם): 17^{08}	(ת"א): 17^{23}	(חיפה): 17^{14}
צאת השבת	(ב"ש): 18^{21}	(י-ם): 18^{21}	(ת"א): 18^{23}	(חיפה): 18^{22}

פרשת השבוע: "וַיִּקְרָא" [ויקרא א' 1 – ה' 26]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**ליעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', ה' באדר שני תשע"א (11 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בגין חייך: "ההיסטוריה של עמנו היא במידה רבה סיפור של התגוננות נגד התקפים של אי-רציונאליות והיסטריה. זה קורה בכל דור". = [מקור]

"מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים--אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 17^{22}	(י-ם): 17^{08}	(ת"א): 17^{23}	(חיפה): 17^{14}
צאת השבת	(ב"ש): 18^{21}	(י-ם): 18^{21}	(ת"א): 18^{23}	(חיפה): 18^{22}

פרשת השבוע: "וַיִּקְרָא" [ויקרא א' 1 – ה' 26]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**ליעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל